

REIXES ENLLÀ

NUM. 7

NOVEMBRE-DESEMBRE 97

Dip.Legal B-12460-1995, edita Sepap

BUTLLETI DEL SECRETARIAT DIOCESÀ DE PASTORAL PENITENCIÀRIA, Psg. Fabrà i Puig, 260, 2n-2ª. Barcelona. Telf. 349.98.15

EDITORIAL

EL COMPROMÍS ECLESIAL ENVERS ELS PRESOS I LLURS FAMÍLIES

En la primera reunió del nou Consell Permanent del Sepap, hem encetat una reflexió de com anar fent passos significatius per desvetllar un major interès i compromís de les nostres comunitats cristianes, en llibertat, envers el món de la presó i crear una actitud acollidora i solidària en les parròquies, arxiprestats, moviments... com ens indica la resolució 112 del Concili Provincial Tarraconense.

El món de les presons acostuma a ser una realitat desconeguda, estranya i llunyana pels ciutadans i els cristians, i que ha esdevingut un terreny abonat pels tòpics, la morbositat i la doble moral. I malgrat això, les presons són societat i són Església.

Costa trobar referències a la presó, i a la situació de les persones que hi viuen, en les nostres comunitats cristianes, habituals. La presó continua essent un món a part ue queda molt lluny de la sensibilitat de molts cristians. Es significatiu constatar que el món de la presó surt molt poc en els nostres plantejaments i programes pastorals.

Els nostres consells pastorals volen ser un reflex de la globalitat de la vida de les persones. Per què no hi són presents els germans mancats de llibertat, la seva problemàtica, la de llurs famíliars?

Desvetllar un major interès i compromís de les nostres comunitats envers el món de la presó i crear una actitud acollidora i solidària en les parròquies, arxiprestats... implica dos passos significatius. El primer introduir una dimensió d'educació en la no condemna, la reconciliació, la solidaritat, de trencar el dualisme bo-dolent respecte al tema de la presó. I això des de les primeres catequesis amb infants. El segon, que sorgeixin equips de cristians compromesos envers aquest camp com ja existeixen a d'altres àmbits: pastoral de la salut, de l'assistència social, del temps lliure, de la tercera edat...

Crec que hem d'aprendre a engrescar gent per aquest servei pastoral així com anar consolidant equips de persones compromeses en aquest camp de la pastoral penitenciària.

Andreu Oliveras.

EXPERIÈNCIES

"ELS MEUS AMICS ELS PRESOS"

Un dia qualsevol d'octubre del 90 feia la meua primera entrada a la presó "Model" de Barcelona, un dia que no oblidaré mai. Allò era la quarta galeria !!

Poc a poc, setmanalment, anava a la quarta galeria i ensenyava a llegir i a escriure als meus primers amics presos. Increïble: en aquell magatzem de persones vivien els meus amics, persones amb la seva història, amb les seves virtuts i defectes. I aquí, com sempre passa, el professor que pretén ensenyar, resulta ser i és el millor ensenyat, no d'ensenyaments acadèmics, sinó dels de la vida. Magnífic!

Acabava d'iniciar la descoberta de l'altre món, el de dintre, el món de la presó, que en essència és més semblant al nostre del que ens sembla, doncs està format per persones com tu i com jo. I dic iniciar a descobrir, doncs tot el que és vertader té un valor inapreciable, un valor on es descobreixen facetes noves cada dia, un valor que no caduca. Com ara una de les tantes anècdotes que he viscut, la que em va succeir l'últim dia del meu primer curs. Era un dijous del mes de juny del 91. Soterrani de la quarta galeria. Em dispo a començar la classe d'alfabetització. Hi ha un intern nou a la porta que no es decideix a entrar. Curiositat? Aquesta vegada és diferent, no vol entrar, tampoc vol sortir. Vol parlar amb mi. Accedeixo al seu desig ni que tan sols sigui per un instant. Comença la sorpresa: ell és un antic company del col·legi, que després de dotze o tretze anys sense veure'ns, m'ha reconegut. Jo encara no sé qui és. Es treu les ulleres fosques i veig un rostre marcat per la droga. Ja sé qui és. Reneix una nova relació i vull copsar la seva vessant positiva. Ja tindrem temps de parlar dels errors comesos. Surto de la presó amb una immensa alegria, doncs, s'ha donat un retrobament de dos amics. Surto de la presó trist perquè surto sol. Per fora i per dintre.

Al següent curs, una altra història em va commoure. Un dia sortint de la presó amb un professor voluntari molt amic meu, se'ns va apropar dues dones. Ens coneixien de vista, del barri, i al veure'ns allà ens van demanar informació de la presó... i del seu fill, que havia entrat i no tenien notícies d'ell. Una escena commovedora. Més encara, quan el meu amic tornà a entrar i va parlar amb ell per després transmetre-ho a la mare. Van haver-hi llàgrimes, llàgrimes a Sarrià. A Sarrià també hi ha droga.

Cada visita a la presó és una història diferent, perquè tot i que moltes històries es repeteixen, són les persones les que les fan diferents. Darrera d'elles, hi ha moltes persones que estan patint tant o més que les de dintre: beneïdes mares! Les situacions es poden repetir, les persones no.

Tinc la sort d'accedir a aquesta realitat, que no per estar amagada deixa de ser menys realitat, fet que em fa ser més humil i em qüestiona moltes de les coses que la societat ens presenta com correctes. Però no hem de carregar la culpa a una societat impersonal, doncs societat també som tu i jo. No hem d'anar tant lluny. El més difícil és plantejar-se la vida de portes cap a dintre. A mi, els presos - els meus amics- em donen llum, doncs la seva experiència i la seva vida m'ensenyen a discernir i veure que ells avui estan dintre, però jo mateix no sóc moltes vegades un lladre? Lladre de temps, de sentiments, d'il·lusions... de desamor en definitiva. I, això què?, això no compta? Doncs per mi sí que compta.

Em resisteixo a que altres visquin per mi. Vull ser el que vull ser i he de ser, no el que altres m'indiquin. Vull conèixer allò bó i allò dolent de la meua vida per optar lliurement, per optar diàriament per allò que vull ser. La vida continuarà igual. O gairebé igual, doncs haurà una insignificant gota d'aigua al mar que a partir d'ara intenta no creure's més que un, que mira als presos com els seus amics, que necessiten d'ell tant com ell d'ells i que vol preocupar-se més d'acollir que de jutjar, de construir que de destruir.

Els també són persones. Poden canviar i han de canviar: amb el nostre ajut, amb el seu esforç i amb un mutu amor. No els justifico. Sí els entenc. Hi ha vida. Hi ha esperança. Vull encarnar-la.

Edison Fañanás Lanau

INFORMACIONS

Coordinadora dels Grups de Pastoral Penitenciària.

Aquesta coordinadora tindrà la seva propera trobada el dissabte dia 20 de desembre, a les 5 de la tarda, al local del SEPAP.

*** Curset de Formació Jurídica.**

Va començar amb bona empena el dimarts dia 11 de novembre. Les properes sessions seran el dimarts dia 16 de desembre amb el tema "Els establiments penitenciaris" i el dimarts dia 13 de gener amb el tema "L'actitud de l'intern envers l'Administració de Justícia". Les sessions comencen a les 19'30 als locals del Sepap. Totes elles a càrrec del grup de "Juristes Roda Ventura"

*** Nous Voluntaris.**

A partir d'aquest setembre s'han incorporat 19 nous voluntaris. 12 d'ells aniran a la Model, 2 a Dones-Wad-Ras; 1 a Brians i 4 amb una activitat a un centre d'acollida. Que siguin tots benvinguts.

*** Canvis de Capellans.**

A partir de novembre hi ha hagut els següents canvis:

Capellà Centre Penitenciari de Joves:

P. J.Mª Carod Félez O.M.

Capellà Centre Penitenciari de Dones (Wad-Ras):

P. Jesús Pío Roy Gaudó O.M.

Capellà Centre Penitenciari de Brians (Departament de Dones):

P. Jesús Pío Roy Gaudó O.M.

Capellans Centre Penitenciari d'Homes (La Model)

D. Pablo Sancho Rodríguez

Mn. Andreu Oliveras i Torrents

Capellà Centre Penitenciari de Quatre Camins:

P. Francisco Jordán Sancho O.M.

Capellà Centre Penitenciari de Brians (Departaments d'Homes):

Mn. Josep Mª Fabró Gibert.

*** Evangeli i Vida:**

És una revista del Pradó de Catalunya. El seu últim número, 67, l'han dedicat monogràficament al món de la presó a través de testimonis: d'uns familiars, d'un diaca, d'un funcionari, i d'uns preveres. Podeu adquirir-lo al Sepap, al preu de 250 ptes.

Recordem que per a qualsevol informació ó qüestió, el Secretariat està obert el dilluns, dimecres i divendres de 16 a 19 hores. El nostre telefon és el 349.98.15

Nadal a la Presó:

PENSEM-HI

Un empresonat, recentment alliberat de la Central de Poissy, contava a un grup de cristians la passada nit de Nadal de quina manera, al llarg d'aquells terribles anys, el trobament amb Jesucrist li havia fet conèixer la felicitat. Voldria cedir-li la paraula per acabar:

"Acabo de sortir de la presó. Hi he passat vuit anys. No és cap glòria, certament. Tanmateix, tinc la impressió de sortir-ne engrandit. Aquests vuit anys de reclusió m'han permès de descobrir algú meravellós que ha trasbalsat la meva vida: Jesucrist. El trobem arreu on hi ha misèria, arreu on els homes pateixen. Al fons d'un calabós, a la "garjola" on només es menja cada dos dies, allà l'he trobat. Ell m'hi espera, en la solitud, el fred i la fam. Sí en aquestes condicions he descobert Jesucrist. Quan ja no tens res, quan ja no pots res, aleshores ell ho pot tot. N'hi ha prou amb mirar la creu, per entendre-ho..."

Què puc dir dels meus Nadals a la presó? Us estranyarà, no en dubto, però mai no n'he passat de tan bons. En guardo uns records meravellosos. A casa, Nadal era totalment buit de sentit. Una festa, com qualsevol altra. El meu pare era ateu i jo no he sentit parlar mai de Déu en família. Ens aplegàvem a l'ombra d'un avet pagà, menjàvem, bevíem, sovint més del compte, i anàvem per acabar de passar la nit a la taverna de la cantonada o a una casa de joc. Què en quedava, de tot això, l'endemà? Una boca rasposa, uns ulls vermellorsos i potser embotornats... un fetge adolorit. Això era Nadal.

Nadal a la presó no sempre és divertit. Més que cap altre dia, et sents ben sol. La soledat se't fa més pesant i una inquietud pregona t'oprimeix el cor. Això és veritat per als empresonats, però també ho és per als vells, els invàlids, els malalts, en fi, per tots els qui es troben isolats.

Però quan tens Jesucrist com a amic, llavors un Nadal a la presó és formidable. Què hi fan els nostres sofriments i les nostres angúnies! Què hi fan la nostra solitud i la nostra set d'estimació! Què hi fan el fred i el cansament! Jesús ve a omplir, Jesus ve a passar tot això amb nosaltres si li fem una mica de lloc, si li obrim la porta del cor.

Hi ha hagut Nadals en què m'hauria volgut morir de tan feliç com era, de tant com El sentia prop meu. Perquè, la pregària, no l'aturen els murs ni les reixes. Pots barrejar la teva veu amb l'Església del cel. Preguar és enlairar-se. I qui s'enlaira, enlaira amb ell el món. Així, descobreixes que n'hi ha de més desgraciats que tu. Ets sents solidari dels altres. No acceptes que pateixin. Oblides una mica el teu "jo". Això és Nadal.

Jesus presoner dels bolquers i nosaltres de les reixes... Un Rei dins un estable, uns homes a la presó!... Un estable no és digne d'un rei, ni la presó ho és d'uns homes que tammateix l'han merescuda. Però, vosaltres ja ho sabeu, per a Jesus tot això no té cap importància. No l'interessa l'home vell, sinó l'home nou. No es recorda més d'allò que hem estat. Déu viu el present. El que l'interessa és això que ara veu, això que som nosaltres. I nosaltres som fills de Déu.

Sant Pau ens diu que hem rebut un esperit d'adopció gràcies al qual cridem "Abba", és a dir "Pare". Nadal és la resposta de Déu als crits dels seus fills. Nadal és la festa de l'Amor i de l'Esperança. Som estimats i salvats, i Jesus ens ho ve a dir ell mateix".

Aquesta és, germans benvolguts que m'escolteu, la novetat que Jesucrist porta a una vida, fins i tot quan està enfonsada en el destret. I bé, no hi ha joia sense novetat, sense un nou començament en l'esperança. Siguem el que siguem, tot en nosaltres pot sempre tornar a començar!

Que aquesta joia del Crist sigui també la vostra!

Tret d'André Brien. Le Maître du Bonheur, Bayar-Presse, Paris 1973